

Ma Kolosiqäna

Ama Rhäväksäs

Ma Pol qa säm bä rhakt täkt ama abuk. Bä qa säm bäm gi sage ama qatnanaktpämda e mät ama värhäm ama mor äm ma Kolosi.

Ma Pol qat tamän sävät arhongni ivakt iva qä slaräkt na ama Kolosiqäna arhä snängaqa sävät irhong gärqärhongni i irhong doqor ama muräkt masirhat ama qrot ngät kärangätni i ngät turäkt ta ama qatnanaktpämda arha ansäs dä ama ansäs sage ama enselqäna dä nguaräm dat nañäm mane nä ma Kraiss dä ama ngaip ngät ama mädräm dä rhat tet parhäm ama ruvek arhä mädräm dä arhä qarhong näkt tit kutdrir sage ama iaus kärangätni i rha mualat na ngät.

Ma Pol qä sameng sävät ma Kraiss i qät sek sä qa säva aa engätki na äs aa mämugunäs na ama qrot. Dä nasot dä qat tamän i ama qatnanaktpämda di sa ma Ngämuqa qa rhäqäp ta na ama iar qarangätni i sa mamär na ngät nävät ma Kraiss.

Ama Qävälap Nasot A Ne

Ama Muqunäga Narhoer (1:1-14)

Ma Kraiss Di Qa E Daver Iarhongäkt Moe (1:15-23)

Ma Pol Aa Lat Bä Ba Ama Qatnanaktpämda (1:24-2:7)

Ama Isiska Nävät Ama Iar Mäni Ma Kraiss (2:8-23)

Ama Muräkt Säda Ama Iar Ama Qumärqumär Ngät Angärha Ron (3:1-4:6)

Ama Dängdängini Na Ngät Ama Enge Na Ama Märmärgem (4:7-18)

Ma Pol Qa Säm Ama Märmärgem Sage Ama Qatnanaktpämda E Ma Kolosi

¹ Aingo ma Pol qäarakni i ma Jisas ma Kraiss aa ngangga na ngo parhäm ma Ngämuqa aa snängaqa dä aurha ruaqa ma Timoti qäarakni i qale qa rhe qä na ngo di unit täk na ama enge na ama märmärgem sagem ngän

² dä ngut säm sävät a ngän ma Ngämuqa aa ruvek kärarhani i rhit päss ma Kraiss aa rhäng mamär qärarhae i qale rha mät ama värhäm ama mor äm ma Kolosi.

Mamär iva ama näämsävätki dä ama bulap nage ma Ngämuqa aut mamäk kale ngät gem ngän.

Ma Pol Qä Nän Dä Qat Tes Ama Mär Sage Ma Ngämuqa

³ Vasägos dä un des ama mär sage ma Ngämuqa qäarakni i aurha Engeska ma Jisas ma Kraiss aa mamäk toqoräkt i uni nän sävät a ngän. ⁴ Un dualat toqoräkt dinguna sa un nari sävät angän gatnanakt mäni ma Jisas ma Kraiss dä un nari i angäna snäng bät ama qatnanaktpämda moe ⁵ nävät iomäkt i sa ngänät nanakt iva bä ba ngän nä iarhongäkt kärqärhong i sa ma Ngämuqa qa rhäkmunä irhong bä ba ngän dävuks da ama usäpki arharon. Mudu sa ngän nari sävät iarhongäkt pa ama enge na ama engäktki qärangätni i ama sameng ama mär ngät

⁶ kärangät i sa ngä män sagem ngän. Bä nak sa vät ama ivätki moe di iangärhäkt ama sameng

di sa ngärhit sa ama gavam bä iangärhäkt ama gavam di ngärhi rhir nak kop toqor ngän i ngät tualat mänguräp mä ngän mänasäng bät ama qunäga qärakni i ngän nari ngät dä qunäga vät a ngän maengätki sä ma Ngämuqa aa ñämsävätki ⁷ i nak kop toqoräkt kre i sa ngän nari ngät nage aurha ruaqa ama mär qa ma Epafras kärakni i qat tualat kä na ut. Bä qa di ama latka qärakni i qat tualat na aa lat mamär bä bä ma Kraisa iva bä ba ngän. ⁸ Bä qosaqi qa di qa muqunäga i sa angäna snäng bät ma Ngämuqa aa ruvek moe bä iangärhäkt ama lat di ngät nage ma Ngämuqa aa Qloqaqa.

⁹ Bä äkt i rhoqoräkt dä sa mänasäng nävät ama qunäga qärakni i sa un nari i angäna snäng bät ma Ngämuqa aa ruvek dä sa qaku mämae vät a un i uni nän sävät a ngän i uni nän ma Ngämuqa iva qä rhäqäp ngän na ama mädräm ama mär ngät sävät aa snängaqa qärakni i nani a qa iva ngän det parhäm ga sa ama mär ngät ama mädräm moe ngä na ama mungäsnäng ama mär ngät moe sävät ama lat kärangätni i ama qloqaqa na ngät.

¹⁰ Bä uni nän doqoräkt ivakt iva qale ngän da ama iar angärha ron gärangätni i nani ma Engeska na ngät dä märmär gem ga nävät a ngät i ngänit sa ama gavam bät angäna lat ama mär ngät moe dä ngäni rhir vät angän mädräm sävät ma Ngämuqa.

¹¹ Mamär iva ma Ngämuqa qät sämaqrot na ngän na aa qrot moe parhäm gärangätni aa qrot ama enges ngät ivakt iva qale ngän ma ama qrot da ama märän angärha ron sa ama bulap bä sa ama märmärgem ama mor ngät.

¹² Va ngän dualat toqoräkt i ngän des ama mär sage ama Ngätmamäk kärakni i qa mualat sä ngän

bä mamär vät a ngän iva mugas dä va ngäni rha iarhongäkt kärqärhong i qali lirhong iva bä ba aa ruvek pa ama Muräktpäm na ama neraqa. ¹³ Ma Ngämuqa sa qa rhäqäs täm ut i qa rhal ut näva ama bängangit angät muräktpäm angät tpäs bä qa mu ut pa aa emga aa Muräktpäm gäarakni i aa snäng bät a qa ¹⁴ iaqäkt kärak i qa rhäksasot a ut bä nävät a qa dä sa ma Ngämuqa qa qyiradeng nä aurha vuirhong.

Qale Ma Kraiss Tävvuk Daver Iarhongäkt Moe

¹⁵ Ma Kraiss di qa rha ma Ngämuqa aa iauski maräkt kärakni i qaku mamär vät aung iva qä lu qa bä qa di ma Ngämuqa aa emga na qa qäarakni i qa er qale qa näkt mamär dä sa sä iarhongäkt moe qarqärhong i ma Ngämuqa sa qa säm irhong bä qale qa rhävuk daver mä irhong. ¹⁶ Inguna nävät iaqäkt aa emga dä sa ma Ngämuqa qa säm iarhongäkt moe da ama usäpki arha ron dä mäni ama ivätki i arhongni qarqärhongni i mamär iva ama ruvek tat lu irhong dä arhongni qarqärhongni i qaku mamär iva ama ruvek tat lu irhong. Dä qa säm ama vitnirhong gärqärhongni i irhong ngät muqun mät ama mämugunimek dä iarhongäkt kärqärhong i irhong ngärhit lu vät ama muräktpäm dä iarhongäkt maos maos kärqärhong i irhong ngät turäkt. Rhärhong däkt bä sävät iarhongäkt moe di sa ma Ngämuqa qa säm irhong nävät aa emga bä irhong di irhong bä ba qa. ¹⁷ Bä ma Kraiss di mudu qa er qale qa näkt mamär dä sa sä iarhongäkt moe bä nävät a qa dä sa iarhongäkt moe di irhong ngät sangar a ne mamär. ¹⁸ Bä qa di ama tpäski na qa bä ba ama släqyige na ama qatnanaktpämäda. Qa

di ama rharimini i qa di ma Ngämuqa aa emga qäarakni i ama narhoerqa na qa di sa ma Ngämuqa qa märanas na qa nämät ama tñäpki ivakt iva nävät iarhongäkt moe diva qale ma Kraisi tävuk daver mä irhong. ¹⁹ Inguna ma Ngämuqa di märmär gem ga i aa iar moe diva qale ngät pa aa emga ²⁰ bä qosaqi märmär ge ma Ngämuqa iva nävät aa emga dä va qa rhualat sä iarhongäkt moe bä va sägäni nä irhong ngä na ma Ngämuqa i näma dä irhong nga e da ama usäpki arha ron ura irhong nga e mäni ama ivätki i ama bulap ngät dän sä mänguräp mä irhong ngä nä ma Ngämuqa nävät aa emga aa biaska qäarakni i qrir na qa mäni ama sämänanamuqa.

²¹ Näkt aingän gärrarhae i sa mudu dä sa qale ngän sañis nä ma Ngämuqa dä qärangätni angän mädräm sa ngä mualat sä ngän bä ngän män i aa ikkana na ngän i sa ngän dualat na ama vu ngät ama lat ²² di sa qa säm ama sägäni na ngän ngän na qa nävät aa emga aa släqyige rhoqoräkt i sa qa ñäp. Ma Ngämuqa qa mualat toqoräkt ivakt iva qa rhualat sä ngän iva ama qumärqumärta na ngän mamär dä va qaku mamär vät aung iva qä narhäksärhäm ngän bät guani angät tpäs ura va qat tamän mava na angäna lat pa aa qäranas. ²³ Bä va qa rhualat sä ngän doqoräkt kre i vasägos dä ngän det dä qärangätni angän gatnanakt angärha ron ma ama qrot i ngänät sangar a ngät mamär. Dap pa qaku ngän narut nämäni angän gatnanakt sämäni ama sameng ama mär ngät kärangätni i sa ngän nari ngät kärangät i sa rha sameng na ngät bä ba ama ruvek moe mäni ama ivätki qärangät i aingo ma Pol di sa ngua män i ama latka na ngo qäarakni i qä sameng na ngät.

Ma Pol Aa Lat Sage Ama Qatnanaktpämda

²⁴ Rhäkt di sa märmär gem ngo da gu märän angärha ron gärangätni i ngät dân nävät iomäkt i nguat tatnärhäm ngän. Bä nävät iangärhäkt ama märän bä gu släqyige di ngut täksot nä qärangätni ma Kraiss aa märän bä ba aa släqyige qärqigeni i na ama qatnanaktpämda moe. ²⁵ Sa ngua män i ama latka na ngo bä ba ama qatnanaktpämda rhoqoräkt i sa ma Ngämuqa qa von ngo rhärhangät täkt ama lat iva ngät bä ba ngän bä qat nanakt na ngo sä ngät ivakt iva nguat tuqunäga vät a ngän mamär sävät aa snängaqa ²⁶ qärakni i sa mudu vät ama rhodäm ama uiu ngät dä sa qale qa i ama ngaip ka vät ama qoengitnäk na ama ruvek nasot a ne dap sokt di rhäkt di sa qat tuqunäga sä qa ge aa ruvek. ²⁷ Sa ma Ngämuqa qa muräkt iva qa rhuqunäga vät aa ruvek iva qa rhodämne na ama Jentailqäna masirhat mamär. Bä aa snängaqa ama ngaip ka di rhoqortäqyia, ma Kraiss diva qale qa väm ngän bä nävät a qa diva mamär vät a ngän iva ngänät nanakt iva bä ba ngän na ama qäväläm nämäni ma Ngämuqa aa murhämeska.

²⁸ Näkt ma Kraiss di sa urhi sameng sävät a qa i urhit don sävät ama ruvek moe dä urhi su rha na ama mädräm moe ama mär ngät ivakt iva u rhualat sa ama qatnanaktpämda moe iva sräp arhä qatnanakt mäni ma Kraiss. ²⁹ Sa nguat tualat masirhat sä ma Kraiss aa qrot moe qärangätni i qät bon ngo rhäm ngät ivakt iva ngua rhäqäne dä mamär nä rhangät täkt ama lat.

2

¹ Bä nani a ngo iva ngänät dräm i nak sa nguat tu-

alat masirhat ivakt iva ngua rhatnärhäm ngän dä qosaqi iarhakt kärarhae i rha nämät ama värhäm ama mor äm ma Laodisia dä bä bä iarhakt moe qararhae i as kaku rha lu ngo nämät arhä saqong. ² Nguat tualat toqoräkt ivakt iva ngu sämaqrot na rha vät arhä snängaqa dä va rhi rhir mäni ama lat kärangätni i arha snäng bät a ne ivakt iva qunäga vät a rha mamär dä sa va rhat dräm mamär nä rhärhong däkt kärqärhong i sa rhäkt di ma Ngämuqa qat tuqunäga sä irhong sävät ma Krai³ kärakni iva nävät a qa maräkt diva qunäga vät sävetka sävät ama mämägän na ama mädräm ama mär ngät moe dä ama mungäsnäng moe. ⁴ Näkt nguät tamän doqor täkt divakt iva qaku mamär vät aung iva Gä nairas täm ngän na agung anga enge qarangätni i mamär iva ngärhi artäm sa angän snängaqa. ⁵ Inguna ngätki i vät gu släqyige di sa qaku qale ngo gem ngän sokt di vät gu qloqqa di sa qale ngo gem ngän. Sa märmär gem ngo iva ngu lu ngän i sa iarhongäkt moe di sa maräkt nä irhong mänguröp mä ngän dä ngu lu qarangätni angän gatnanakt i ama qrot ngät mäni ma Krai.

Ut Däqäm Nävät Ma Krai

⁶ Bä äkt i nga rhoqoräkt i sa ngän da ma Jisas ma Krai ma Engeska dä sa va ngänit päs aa rhäng mamär ⁷ i sa ngäna at angän gridru mäni qa bä ngän däk pät angäna iar mäni qa dä ngän mu angän gatnanakt mäni qa mamär toqor qre sa rha su ngän bä va rhoqoräkt dä va qosaqi ngän des ama mär masirhat sage ma Ngämuqa.

⁸ Näkt ngänit lu i varis aung Gä namualat sä ngän iva ama latta na ngän ba arha rem i qä

nasu ngän da akni anga ruvek arhä snängaqa ura qä navon ngän da anga iraski na ngät anga enge anga mäñmäñini na ngät kârangätni i ngät parhäm iarhongäkt kârqârhong i ama ruvek ta tu irhong barhäm arha ikkäna arha lat dä varhäm ama iaus kârangätni i ngät nämäni ama ivätki angät muräkt dap kaku ngät parhäm ma Kraiis aa snängaqa.

⁹ Inguna ma Ngämuqa aa iar moe di sa qale ngät pä ma Kraiis aa släqyige ¹⁰ bä aingän di sa ma Ngämuqa qa rhäqäp ngän na ama iar qârangätni i sa mamär na ngät nävät ma Kraiis kârakni i ama tpäski na qa bä bä iarhongäkt moe maos maos kârqârhong i irhong ngät turäkt. ¹¹ Bä mäni ma Kraiis di sa rha däktsäng mä ngän sokt di qaku na ama ruvek arhä rhäkt dap kinak iangärhäkt ama lat di sa ma Kraiis ka mualat na ngät. Dä iangärhäkt aa lat di sa ngä rhäksot na ama släqyige angät krot iva ngärhi rhartäm sä ngän barhäm ige angät kânäskänes. ¹² Sa rha baptais pä a ngän di sa rha sasärhäm ngän doqoräkt ngän nä ma Kraiis. Näkt nasot dä qosaqi ma Ngämuqa qa märanas na ngän ngän nä ma Kraiis i nävät angän gatnanakt mäni ma Ngämuqa qârakni i qat tualat na aa qrot masirhat toqoräkt i qa märanas nä ma Kraiis nämät ama tñäpki. ¹³ Näkt aingän gârarhae i sa mäqi ama ñäpta na ngän inguna nävät iomäkt i sa qale ngän da ama vuirhong angärha ron dä qale ngän ba angän släqyigleng angät kânäskänes angärha rem di sa ma Ngämuqa qa mualat sä ngän bä ngänät däqäm ngän nä ma Kraiis i sa ma Ngämuqa qa qyiradeng na aurha vuirhong moe.

¹⁴ Sa qa mualat toqoräkt toqoräkt i qa rhäksot na ama enge kârangätni i sa rha säm a ngät

sävät aurha lat kärangätni i mai va urhi rha ama rhäksärhäm bät angät tpäs. Iangärhägt ama lat di sa ngä märanas toqoräkt i rha edämsäs pät ma Kraiss mäni ama sämänanamuqa. ¹⁵ Näkt ma Ngämuqa qa sot nä iarhongäkt maos maos kärqärhong i irhong ngät turäkt i qa vuk sä irhong säda eraqi i qa män nävä irhong angät tpäs nä ma Kraiss aa tñäpki mäni ama sämänanamuqa.

Qale Aung Gä Navon Ngän Da Anga Rhäksärhäm

¹⁶ Bä äkt i mamär iva qale aung gä navon ngän da anga rhäksärhäm bät iomäkt angät tpäs i ngiat täs agung anga tmäs ura ngäni näkt anga reng gärangätni i qä qoar iva qaku ngi nata ngät ura sävät anga tmäsimek ama mor imek ura sävät anga equngi anga iaräs na qi ura sävät anga qunäga ama Sabat kärakni i rhat tuqunän bät a qa. ¹⁷ Iarhongäkt di nak kop ama iauski nä irhong bä bä iarhongäkt kärqärhong i ama engätki nä irhong gärqärhong i irhong nga e ge ma Kraiss.

¹⁸ Mamär iva qale angäna qlak na aung iva qä rhäksärhäm ngän i qä qoar i qaku ngänit säm ama gaini na nas mamär da aa saqong ura qaku ngäni nänsäs sage ama enselqäna qaräknä i qat tair na nas mavängam na ama enge masirhat sävät ama ñämñäm nävät iomäkt i aa mädräm di sa rhäqäp ngät na ama mungäsnäng sävät a nas. ¹⁹ Dap kosaqi qa di qaku qa nämäni ma Kraiss kärakni i ama tpäsni na qa qaräknä i nävät a qa dä ama släqyige moe ige ngät dän narhämäne dä qät bon ige rha ama qrot dä qä nändämne nä ige nä qarangätni i ama släp angärha mudämne dä ama qrätkrät näkt ma Ngämuqa qät bon ige rha ama irhirqi.

²⁰ Qre i sa ngän ñäp ngän nä ma Kraiis sä ne na ama iaus angät muräkt kärangätni i ngät nämäni ama ivätki dä sa ngu lu mäniekt bä sa ngäkt kre i as ngänät däqäm ba ama ivätki at muräkt angärha rem? Mäniekt bä as ngän det parhäm ama muräkt toqortäqyia, ²¹ “Qale ngänät sangar täni rhäkt” dä “Qale ngän däs ianiäkt” dä “Qale ngänit täk pät erhäni muk.” ²² Rhangät täkt ama enge na ama muräkt di ngät parhäm ama ruvek arhä snängaqa dä arhä rhisu bä ngät di sävät iarhongäkt kärqärhong i ama ruvek tit sangar irhong ura rhit täk pät irhong ura rhat täs irhong näkt nasot dä rhäktäksot nä irhong. ²³ Ngäktki i ama muräkt toqoräkt di ngäkt kre i ngät dän nävät ama mädräm ama mär ngät inguna ama ruvek kärarhae i rhat tamän doqoräkt di rhi nänsäs nävät ama märmärgem dä rhit säm ama gaini na nas näkt tit bon da arhä släqyigleng da ama märän angärha ron. Sökt di iangärhäkt ama muräkt di qaku ngä nanmae vät ama ruvek iva qaku rhat tet parhäm arhä släqyigleng angät känäskänes.

3

Mamär Iva Ngän Durhämes Na Ama Iaräs Na Ngät Ama Iar

¹ Mamär iva nani a ngän iva ngänit ta iarhongäkt kärqärhong i irhong na rhävuk na äkt i qale ma Kraiis e i qat muqun dä ma Ngämuqa aa märmär i sa nguna ma Ngämuqa qa märanas na ngän nämät ama tñäpki ngän nä ma Kraiis. ² Mamär iva ngän du angän snäng basägos sävät iarhongäkt kärqärhong i irhong na rhävuk dap kaku sävät kärqärhong i

irhong narhe nämäni ama ivätki. ³ Inguna sa ngän ñäp bä angäna iar di sa ngä ngaip ngä nä ma Kraismäni ma Ngämuqa. ⁴ Näkt nga va rhoqoräkt i ma Kraiskärakni i angäna iar na qa qa rhän dä va aingän diva qosaqi ngän dän ngän na qa va ama murhämeska.

⁵ Bä äkt i rhoqoräkt dä sa ngäni veng iarhongäkt kärqärhong i irhong nämäni ama ivätki qarqärhong i qali lirhong bäm ngän doqor ama lat na ama qavatka dä ama snängaqa sävät ama lat kärangätni i qaku ama räkt ngät dä ama snängaqa ama mor qa iva ngän det parhäm ama släqyige angät snängaqa dä ama snängaqa iva ngän dualat na ama vuirhong näkt sävät ama lat kärangätni i ngäni alek arhani arhä qarhong inguna iangärhäkt ama dängdängini na ngät ama lat di rhoqor qre i ngänit bon da angän gutdrir sage ama iaus kärangätni i sa ama ruvek ta mualat na ngät. ⁶ Bä nävät iangärhäkt ama lat dä sa ma Ngämuqa aa uraqi diva qia rhän. ⁷ Näkt aingän di sa mudu vät angätni ama rhodäm di sa ngän dualat nä iangärhäkt ama lat. ⁸ Sökt di rhäkt di sa mamär iva ngän det daqule iangärhäkt ama lat moe toqor ama uraqi dä ama lat kärangätni i rhäptäp dä angäna ron dä ama vu da angäna ron sävät arhani dä ama lat kärangätni i ngän dämän mava na arhani dä ama lat kärangätni i ngän dämän bät ama enge qarangätni i qaku mamär iva ama ruvek tat tamän bät a ngät. ⁹ Bä aingän asägäk asägäk di mamär iva qale ngän damän särhäm ne na ama irasirhong inguna sa ngän set da angäna iar ama mru ngät ngä nä qarangätni angärha lat i rhoqor qre i sa ngän set da anga boi.

¹⁰ Bä rhäkt di sa ngän durhämes na ama iaräs

na ngät ama iar. Iangärhäkt ama iar di sa ma Ngämuqa qat tualat sä ngät i vasägos dä qät kut-sasorhane na ngät i ama iaräs na ngät bä nävät a ngät dä va ngänät dräm a qa mamär. ¹¹ Dä rhangät täkt ama iaräs na ngät ama iar angärha ron di ama ruvek moe di rha rhoqorne i näma dä ama Jentailqäna ura ama Judaqäna na rha ura iarhakt kärarhae i sa rha däkt säng mä rha ura qärrarhani i qaku rha däkt säng mä rha ura qärrarhani i ama nañista na rha bä ba ama Grikkäna ura iarhakt kärarhae i rha nävä urqi ura ama latta va arhani arha rem ura qärrarhani i isiska vät a rha sokt di ma Kraisi di ama vit na qa mamär vät iarhongäkt moe angät tpäs näkt ka di sa qale qa väm ut moe.

¹² Näkt aingän di sa ma Ngämuqa qa armeng däm ngän bä ba nas i aingän di ama qumärqumärta na ngän mamär dä sa aa snäng bät a ngän. Bä äkt iva ngän durhämes na ama lat toqortäqyia, va ngänit lavuqi na ne dä va ngän dualat na ama lat ama mär ngät sävät a ne dä mamär iva ngänit säm ama gaini na nas dä mamär iva ngän dualat na ama lat sa ama bulap. Mamär iva qale ngän sa ama bulap gem ne ¹³ näkt ngäkt bä aung nävät a ngän di qaku mär gem ga na aa ruaqa dä sa mamär iva iaqäkt ama narhoerqa qä qyiradeng bä bä iaqäkt aa ruaqa. Nak kop toqor ma Engeska i sa qa qyiradeng na angäna vuirhong dä va qosaqi ngän di mamär iva ngänit kyiradeng na angäna ruavek sa arha lat ama vu ngät sävät a ngän. ¹⁴ Näkt kärqomni i ama vit na äm mamär vät angätäni ama lat moe angät tpäs di rhoqortäqyia, mamär iva angäna snäng bät a ne inguna rhangät täkt ama lat diva ngärhit säm ama sägäni nä iangärhäkt ama lat

moe iva ngät dän mamär.

¹⁵ Näkt aingän gärrarhae i sa ma Ngämuqa qa mes ngän ivakt iva qale ngän dä ma Kraisa aa bulap angärha ron mäni ama sägäge ama släqyige na ama qatnanaktpämda di sa mamär iva iangärhäkt aa bulap ngät turäkt ta angän snängaqa. Dä mamär iva vasägos dä va ngän des ama mär sage ma Ngämuqa. ¹⁶ Mamär iva ma Kraisa aa enge diva qale ngät mamär väm ngän bä va aingän diva ngäni su ne dä va ngänit don sävät a ne nävät ama mädräm moe ama mär ngät ivakt iva qale ngän dualat na ama lat kärangätni i qaku ama räkt ngät. Dä va ngänit tong na ama mabu näva ama Abuk na ama Mabu dä ama mabu qärangätni i ama qatnanaktpämda rhit tong na ngät dä ama mabu qärangätni i ama Qloqaqa ama Qumärqumärqa qät bon ngän däm ngät. Va ngänit tong na ngät i ngän des ama mär namuk nävät angän snängaqa sage ma Ngämuqa. ¹⁷ Bä agi a enge qärangätni i ngiat tamän bät a ngät dä agi a lat kärangätni i ngiat tualat na ngät di sa mamär iva iangärhäkt moe di ngiat tualat na ngät nävät ma Engeska ma Jisas aa ngärhipki bä nävät a qa dä va ngiat tes ama mär sage ma Ngämuqa.

Ma Pol Aa Enge Bä Ba Ama Sägarhae Qärrahani I Rha Nävät Ama Qatnanaktpämda

¹⁸ Aingän ama ngärhaegutpärharha ama evop di mamär iva ngänit säm ama gaini na nas samano säva angäna egutpek arha rem inguna mäni ma Engeska di maräkt na aurha lat toqoräkt.

¹⁹ Aingän ama ngärhaegutpärharha ama gamoe di mamär iva angäna snäng bät angäna egutpek dap

kale ngänit don na anga qrot ngät anga enge sävät a rha.

²⁰ Aingän ama rhoes di mamär iva ngän det nasot angän mamäqiom ina enge vät iarhongäkt moe qärqärhong i ngän dualat nä irhong inguna iangärhäkt ama lat di märmär ge ma Engeska nävät a ngät.

²¹ Aingän ama ngätmamäkkäna di qale ngän duräkt ta angän oes ma ama qrot i varis tit kut na nas inguna rhat tu arhä snäng i qaku mamär vät a rha iva rha rhäqäne dä mamär nä guani.

²² Aingän ama latta qärrarhani i rhat tualat pa arhani arha rem di mamär iva ngän det parhäm gärrarhani angäna morta nämäni ama ivätki arha enge bät iangärhäkt angäna lat moe i qaku sokt toqoräkt i rhat lu ngän ivakt iva märmär gem da nävät a ngän doqor ama ruvek kärarhani i nani a rha iva märmär ge arhani ama ruvek nävät a rha dap kinak pa ngän dualat na angäna lat mamär nävät ama engäkki mät angän snängaqa i ngänit len ma Engeska. ²³ Näkt agi a lat kärangätni i ngän dualat na ngät di mamär iva ngän dualat na ngät mamär i rhoqor qre i ngän dualat bä bä ma Engeska dap kaku bä ba ama ruvek ²⁴ inguna sa ngänät dräm iva nage ma Engeska diva ngäni rha angän ditsek nä iarhongäkt kärqärhong i mudu ma Ngämuqa qa mumänaris iva ngäni rha irhong inguna ngän di nak sa ngän dualat bä ba angäna morqa ma Krai. ²⁵ Inguna iaqäkt kärak i qat tualat nä ama lat kärangätni i qaku ama räkt ngät diva ma Ngämuqa qa rhuvät pät a qa vät iangärhäkt aa lat ama vu ngät angät tpäs. Näkt ma Ngämuqa di

vasägos dä qat tatnävämne na ama ruvek toqorne varhäm ama sägängät ama muräkt.

4

¹ Aingän ama morta qärrarhani i qale ama latta va angäna rem di mamär iva ngän dualat na ama räkt ngät ama lat sävät a rha dä va ngän dualat sä rha moe iva rha rhoqorne inguna sa ngänät dräm i qosaqi aingän di angäna morqa rhak pono da ama usäpki arha ron.

Angätni Ma Pol Aa Enge Na Ama Rhodröp Sae

² Näkt mamär iva qale mämae vät a ngän sa ama nän. Bä nga rhoqoräkt i ngäni nän dä va ama qarhap ngän dä va ngän des ama mär sage ma Ngämuqa. ³ Bä nga rhoqoräkt i ngäni nän dä qosaqi mamär iva ngäni nän sävät a ut ivakt iva ma Ngämuqa qä rhar mät anga tmongi iva nanokt ut ivakt iva urhi sameng nä iarhongäkt kärqärhong i sa ma Ngämuqa qat tuqunäga sä irhong sävät ma Kraiskärqärhong i qale ngo va ama tpäskiarharhäng bät irhong angät tpäs. ⁴ Ngäni nän sävät a ngo iva ngu sameng näva ama iska qaräknä i gem ngo di maräkt iva ngu sameng näväm ga ivakt iva qunäga vät ama ruvek sä ngät.

⁵ Bä nävät ama mär ngät ama mädräm dä sa mamär iva ngän dualat na ama mär ngät ama lat sävät iarhakt kärarhae i qaku rhat nanakt nä ma Kraiskärqärhong i qale ngo va ama tpäskiarharhäng bät irhong angät tpäs. ⁶ Näkt pasägos dä mamär iva angäna enge di na ama lavuqi dä ngän damän na ama enge qarängätni i rhoqor qre i ngän mu ama qyiräpki vät

ama tmäs ivakt iva ngänät dräm iva ngän duvät pät
ama ruvek asägäk asägäk aa snanbät di rhoqoräkt.

*Ama Dängdängini Na Ngät Ama Enge Na Ama
Märmärgem*

⁷ Näkt ma Tikikus pa qä qoar na ngän sävät
kärangätni gua lat moe. Qa di aurha ruaqa qarakni
i gua snäng bät a qä dä ama latka na qä qarakni i
vasägos dä mamär vät ma Ngämuqa iva qat nanakt
na qä sa aa lat näkt ka qä na ngo un dualat nä
ma Engeska aa lat. ⁸ Sa ngua rhäk nä ma Tikikus
sagem ngän di nävät täni rhäkt ama rharimini
ivakt iva aingän diva ngänät dräm i aiut di qali lut
toqor mäniekt dä va qä sämaqrot na ngän. ⁹ Bä ma
Onesimus kärakni i qä nävät a ngän di ut nanakt
na qä sa ama lat dä aurha snäng bät a qä dä urhit
täk na qä qä nä ma Tikikus sagem ngän. Näkt
pa ini sameng bä ba ngän sävät iarhongäkt moe
qärqärhong i sa irhong ngä märanas te.

¹⁰ Bä ma Aristarkas kärakni i qale qä qä na
ngo va ama tpäskiarharhäng di qät täk na aa
märmärgem sagem ngän. Dä qosaqi ma Mak
karakni i sägarhae na qä sävät ma Barnabas di qät
täk na aa märmärgem sagem ngän. Näkt ngakt
bä qä rhän gem ngän dä sa ngäni ar sä qä sagem
mes. Va ngän dualat sä qä rhoqoräkt toqor varhäm
ama enge qärangätni i sa qre ngua von ngän däm
ngät. ¹¹ Näkt kosaqi ma Jisas kärakni i rhat tes
ka i ma Jastus di qät täk na aa märmärgem sagem
ngän. Rhärha rhäkt ama gamoe di sokt ta i ama Ju-
daqäna na rha nä mänguräp kärarhani gua ruavek
ama latta qararhae i ut tualat bä bä ma Ngämuqa

aa Muräktpäm bä rha di sa rhat tatnärhäm ngo mamär.

¹² Bä ma Epafra kärke i qa nävät a ngän gärah i ma Jisa ma Kraisa aa latka na qa di qät täk na aa märmärgem sagem ngän. Näkt ka di vasägos di sa qä nän ma ama qrot sävät a ngän iva sräp ngän bä va ama qrot angän gatnanakt mamär dä va ngänät dräm ama lat moe mamär qarängätni i nani ma Ngämuqa na ngät. ¹³ Nguat tamän doqor täkt dinguna nani a ngo iva ngänät dräm i sa qat tualat toqoräkt masirhat bä ba ngän dä bä bä iarhakt kärarhae i qale rha mät ama värham ama mor am ma Laodisia dä ma Hierapolis.

¹⁴ Näkt ma Luk kärke i qat dräm gat tumäräspät kärke i aurha snäng bät a qa qä nä ma Demas di initt täk nä in märmärgem sagem ngän.

¹⁵ Sa va ngäni von dä gu märmärgem sage gua ruavek ama qatnanaktpämde e ma Laodisia dä sage ma Nimfa näkt sage ama qatnanaktpämde qararhani i rhat dräm bäspästämne na rha va arha vätka.

¹⁶ Näkt nga rhoqoräkt i sa ngän mes pä rhakt täkt ama abuk bä ba ngän gane dä qosaqi mamär iva arhani rha rhes pämi gi bä ba ama qatnanaktpämde mät ama värhäm ma Laodisia. Bä qosaqi mamär iva ngän des pa ama abuk kärke i sa ngua rhäk na qi sae ma Laodisia.

¹⁷ Näkt pa ngäni qoar nä ma Arkipus toqortäqya, “Mamär iva ngia rhäqäne dä mamär i ngi sot na ama lat nage ma Engeska qarängätni mamär iva ngiat tualat na ngät.”

¹⁸ Aingo ma Pol ngut säm dangät täkt ama rhäkne na ama märmärgem nä ngua rhakt maräkt.

Mamär iva qale räträt pät a ngän i aingo di qale
ngo va ama tpäskiarharhäng.

Mamär iva qale ma Ngämuqa aa ñämsävätki gem
ngän.

Ama Iaräs Na Ngät Ama Rharesbane
The New Testament in the Ura Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Ura long Niugini

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ura

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-02-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 21 Feb 2024

2899d6f1-45c9-5492-bd93-58312ca32319